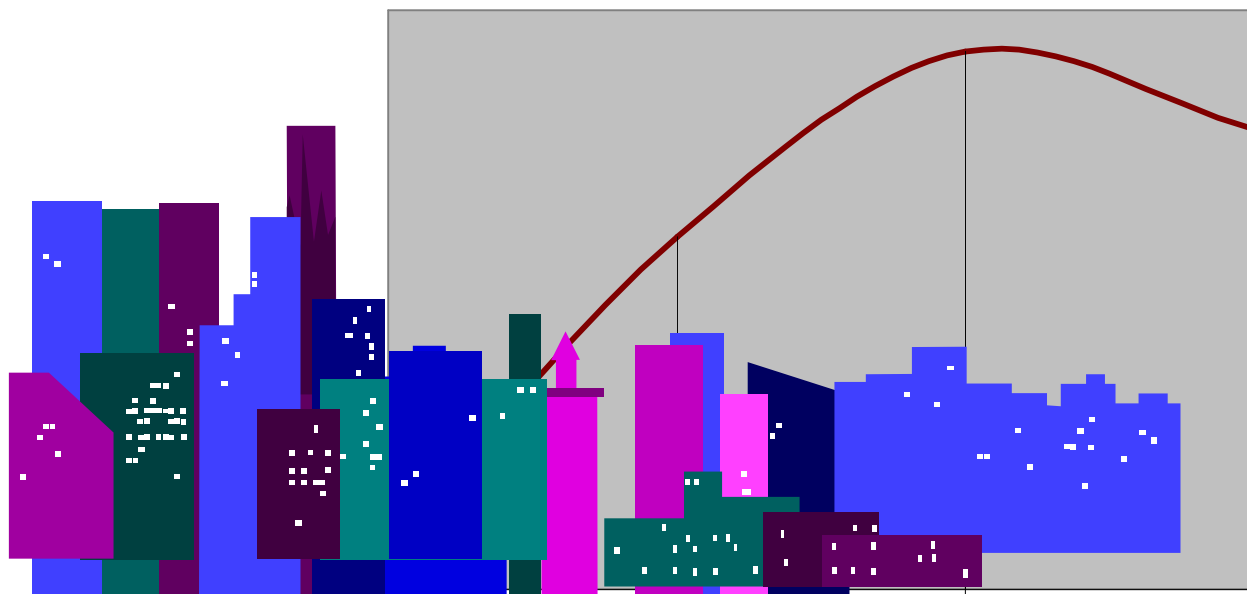

**GLÓWNY URZĄD
NADZORU
BUDOWLANEGO**

R U C H B U D O W L A N Y
w 2009 roku

Warszawa, 27 stycznia 2010 r.

1. Zasady prowadzenia badań ruchu budowlanego

Badania ruchu budowlanego są prowadzone w Głównym Urzędzie Nadzoru Budowlanego od 1995 roku.

Podstawą tych działań jest ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (*Dz. U. Nr 88, poz. 439 z późn. zm.*), która określa zasady i sposób prowadzenia badań, gromadzenia oraz opracowywania zebranych danych, a także udostępniania i rozpowszechniania wyników, jako oficjalnych danych statystycznych.

Analizy dotyczące liczby obiektów budowlanych przekazanych do użytkowania oraz rozbiórek realizowane są w ramach programu badań statystyki publicznej. Analizy dotyczące pozwoleń na budowę prowadzone są natomiast jako badania własne, pomocne dla realizacji zadań statutowych Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Informacje te dotyczą liczby wydanych decyzji administracyjnych oraz liczby obiektów objętych pozwoleniami na budowę.

W 2009 roku badania zostały poszerzone o informację na temat liczby decyzji i obiektów nimi objętych – zezwoleń na realizację inwestycji drogowych wydanych na podstawie ustawy z dnia 10.04.2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (*Dz. U. z 2008 r. Nr 193, poz. 1194 z późn. zm.*). Celem tego rozszerzenia jest bieżące badanie skuteczności działania ustawy, uchwalonej dla przyspieszenia realizacji inwestycji drogowych.

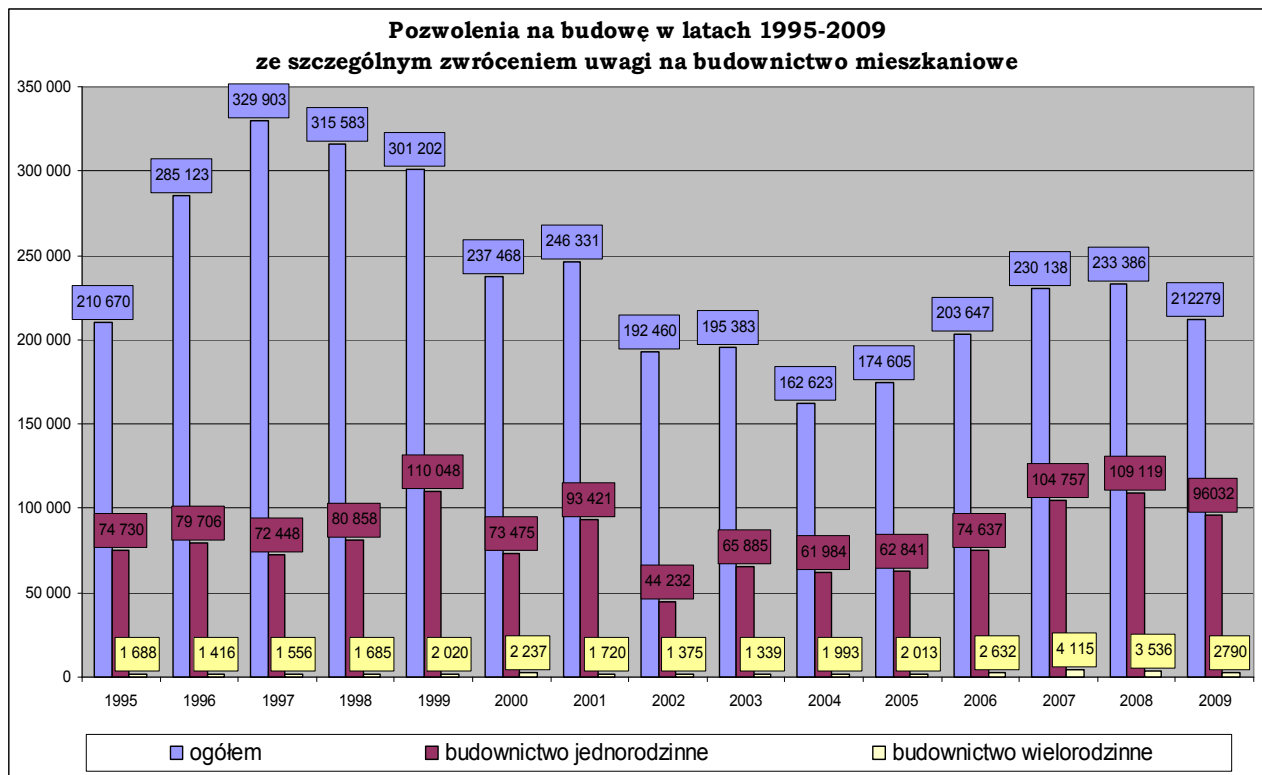
Dane źródłowe pochodzą ze sprawozdań urzędów wojewódzkich i starostw oraz wojewódzkich i powiatowych inspektoratów nadzoru budowlanego. Materiał statystyczny z województw przesyłany jest do GUNB dwa razy w roku, do 15-ego następnego miesiąca po zakończeniu półrocza kalendarzowego, przez dyrektorów wydziałów w urzędach wojewódzkich, właściwych w sprawach administracji architektoniczno-budowlanej oraz przez wojewódzkich inspektorów nadzoru budowlanego.

Informacje zbiorcze przedstawiane są w tabelach wynikowych według poszczególnych kategorii obiektów budowlanych. Kategorie te ustalone zostały na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych, dostosowanej do klasyfikacji europejskiej EUROSTAT, która została wprowadzona od 1 stycznia 2000 r., na mocy rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 1999 r. w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet stosowanych w badaniach ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na 2000 r. (*Dz. U. z 1999 r. Nr 112, poz. 1318*). W tabelach przedstawiono informacje w układzie regionalnym. Obowiązek ten został wprowadzony od 2005 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z 13 lipca 2004 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2005 (*Dz. U. z 2004 r. Nr 195, poz. 2004*). Podział kraju na 6 regionów wprowadziło rozporządzenie Rady Ministrów z 13 lipca 2000 r. w sprawie wprowadzenia Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (*NTS*) (*Dz. U. z 2000 r. Nr 58, poz. 685 z późn. zm.*)

W 2006 r. rozszerzono badania o zalegalizowane obiekty budowlane. Zmiana została wprowadzona rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 lipca 2005 r. (*Dz. U. z 2005 r., Nr 178, poz. 1482 z późn. zm.*) w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2006 oraz rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2005 r. w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2006 (*Dz. U. z 2005 r., Nr 206, poz. 1707 z późn. zm.*).

2. Pozwolenia na budowę

Dane statystyczne o liczbie wydawanych pozwoleń na budowę obiektów budowlanych pozwalają na określenie, przewidywanego w następnych latach, przyrostu liczby obiektów budowlanych w poszczególnych grupach rodzajowych.

W roku 2009 wydano **212 279 pozwoleń** dla **229 845 obiektów budowlanych**, podczas gdy w 2008 r. liczby te wynosiły odpowiednio – 233 386 pozwoleń dla 253 778 obiektów budowlanych, a w 2007 r. – 230 138 pozwoleń dla 255 225 obiektów budowlanych.

W 2009 r. **w stosunku do 2008 r.** nastąpił **spadek o 9%** liczby pozwoleń, a **w porównaniu z 2007 r.** odnotowano **spadek o 8%** ogólnej liczby pozwoleń na budowę (co stanowi odpowiednio spadek o 9% i o 10% liczby obiektów budowlanych, dla których wydano pozwolenia).

Pomimo objawów kryzysu gospodarczego (rejestrowanych w II pół. 2008 r.), w roku 2008 w stosunku do 2007 r. obserwowano niewielki wzrost liczby wydanych pozwoleń na budowę. Była to tendencja wzrostowa utrzymująca się od 2005 r. Natomiast w roku 2009 odnotowano już taki spadek liczby pozwoleń, że ich liczba jest mniejsza również od liczby pozwoleń wydanych w 2007 roku.

Wystąpiły także zmiany liczby pozwoleń na budowę wydawanych dla poszczególnych rodzajów obiektów budowlanych.

I tak **w stosunku do roku 2008** niewielki **wzrost** liczby wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę nastąpił jedynie w 3 badanych rodzajach obiektów tj.:

- budowie wodne o **2%**,
- budynki użyteczności publicznej o **1%**,
- obiekty infrastruktury transportu o **1%**,

czyli w dziedzinach finansowanych głównie ze środków publicznych wspomaganych funduszami europejskimi i częściowo przez duże firmy.

Natomiast **spadek** liczby wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę odnotowano w pozostałych 7 badanych rodzajach obiektów:

- budynki wielorodzinne o 21%,
- budynki jednorodzinne o 12%,
- budynki gospodarcze o 8%,

czyli w dziedzinach zależnych przede wszystkim od kondycji finansowej i zdolności kredytowej społeczeństwa, oraz

- budynki przemysłowe i magazynowe o 16%,
- budynki zamieszkania zbiorowego o 7%,
- rurociągi, linie telekomunikacyjne i energetyczne o 9%,
- obiekty pozostałe o 4%,

W stosunku do 2007 roku zmiany liczby pozwoleń na budowę przedstawiają się następująco:

Wzrost liczby wydanych pozwoleń na budowę odnotowano w 3 rodzajach budownictwa:

- budynki użyteczności publicznej o 5%,
- budowle wodne o 28%,
- rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne o 19%.

Spadek liczby wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę nastąpił w pozostałych 7 badanych rodzajach budownictwa:

- budynki wielorodzinne o 32%,
- budynki gospodarcze o 21%,
- budynki przemysłowe i magazynowe o 24%,
- budynki jednorodzinne o 8%,
- budynki zamieszkania zbiorowego o 1%,
- obiekty infrastruktury transportu o 2%,
- obiekty pozostałe o 15%.

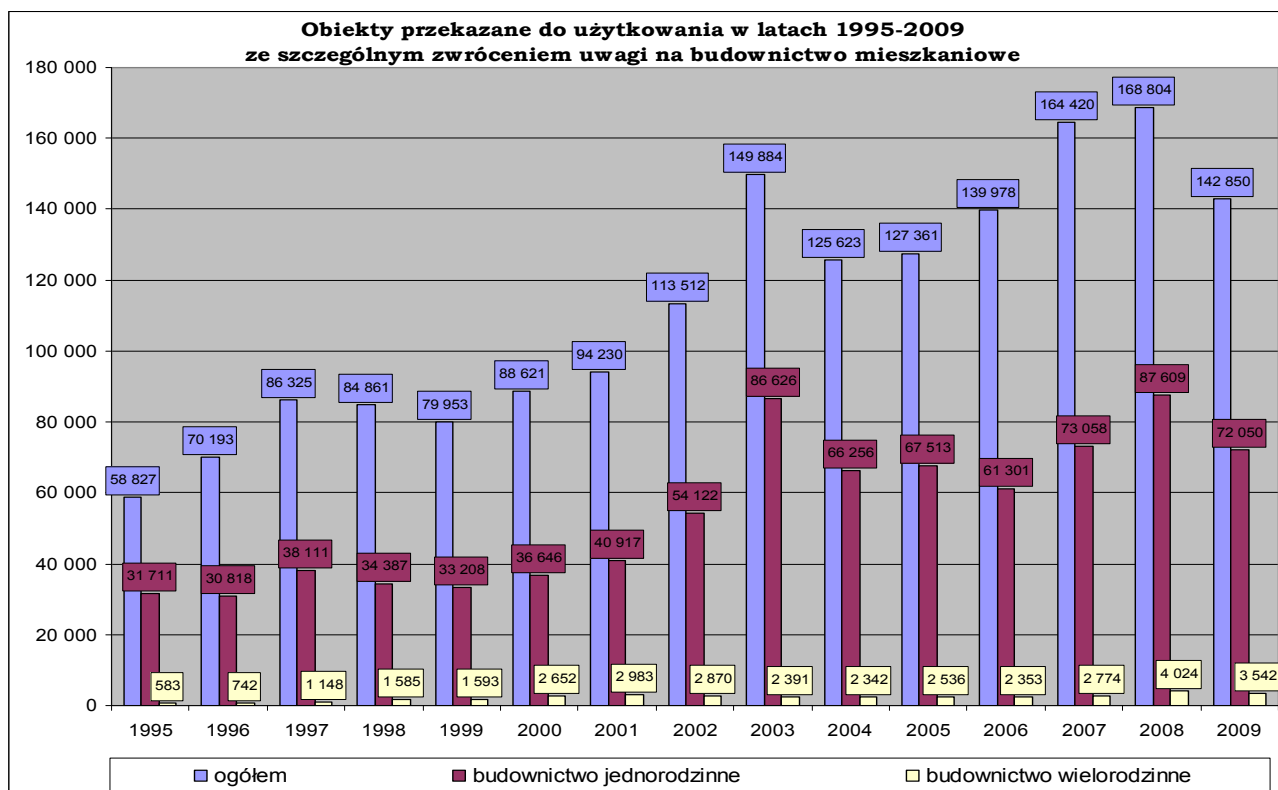
W 2009 r. najwięcej pozwoleń wydano w województwie mazowieckim (34 715), najmniej w woj. opolskim (3 160). W porównaniu z **2008 r.** jedynie w województwie świętokrzyskim zanotowano wzrost liczby wydanych pozwoleń na budowę (o 5%). W pozostałych 15 województwach nastąpił spadek (największy w kujawsko-pomorskim – 51%). Podobne tendencje odnotowano w porównaniu z **2007 r.:** w 3 województwach nastąpił wzrost liczby pozwoleń (największy w świętokrzyskim – 17%), w pozostałych województwach liczba pozwoleń zmalała (najbardziej w woj. kujawsko-pomorskim – o 63%).

W roku 2009 wydano **1084 zezwolenia na realizację inwestycji drogowej dla 1677 obiektów infrastruktury drogowej.** Najwięcej zezwoleń wydano w woj. mazowieckim – 198 zezwoleń dla 219 obiektów, lubelskim – 153 dla 235 obiektów, wielkopolskim – 114 dla 181 obiektów.

3. Obiekty budowlane oddane do użytkowania

Dane statystyczne o liczbie obiektów budowlanych oddawanych do użytkowania pozwalają na określenie realnego przyrostu nowych zasobów budowlanych i pośrednio długości trwania procesu budowlanego.

Wśród obiektów oddawanych do użytkowania występują: obiekty wybudowane na podstawie pozwolenia na budowę, które wymagały uzyskania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie, obiekty wybudowane na podstawie pozwolenia na budowę, które nie wymagały uzyskania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie, jak również obiekty, w stosunku do których organy nadzoru budowlanego przeprowadziły postępowania legalizacyjne wynikające z art. 49 ust. 5 oraz naprawcze wynikające z art. 51 ust.4.

Z wykresu widać, że począwszy od 1995 r., pomimo nieznacznych różnic, liczba obiektów przekazanych do użytkowania generalnie wzrastała do 2008 r. (niewielkie spadki odnotowano w 1998 r. – o 1,7% i 1999 r. - o 5,8%). Wyjątkowy był rok 2003, w którym odnotowano wzrost w stosunku do poprzedniego roku aż o 32% (149 884 obiektów oddanych do użytkowania).

W 2009 r. **przekazano do użytkowania 142 850 obiektów**. W porównaniu z 2008 r., w którym oddano do użytkowania 168 804 obiekty, nastąpił **spadek o 15%**. W porównaniu z rokiem 2007 spadek ten wyniósł **13%**.

Z analizy struktury obiektów oddanych do użytku wynika, że **w porównaniu z rokiem 2008**, w 2009 r. nastąpił **spadek** w większości badanych kategorii budownictwa:

- budynki gospodarczo – inwentarskie ○ **28%**,
- budowle wodne ○ **20%**,
- budynki przemysłowe i magazynowe ○ **19%**,
- budynki jednorodzinne ○ **18%**,
- budynki wielorodzinne ○ **12%**,
- obiekty pozostałe ○ **18%**,
- budynki użyteczności publicznej ○ **17%**,
- obiekty infrastruktury transportu ○ **1%**.

Odnotowano natomiast **wzrost** w kategoriach:

- budynki zamieszkania zbiorowego ○ **12%**,
- rurociągi, linie telekomunikacyjne i energetyczne ○ **10%**.

Analiza zmian wg struktury obiektów oddanych do użytku **w porównaniu z 2007 r.** wykazała, że **wzrost** liczby oddanych obiektów wystąpił w 4 kategoriach:

- budynki wielorodzinne ○ **28%**,
- rurociągi, linie telekomunikacyjne i energetyczne ○ **21%**,
- budynki zamieszkania zbiorowego ○ **15%**,
- obiekty infrastruktury transportu ○ **7%**.

Natomiast **spadek** odnotowano w 6 kategoriach:

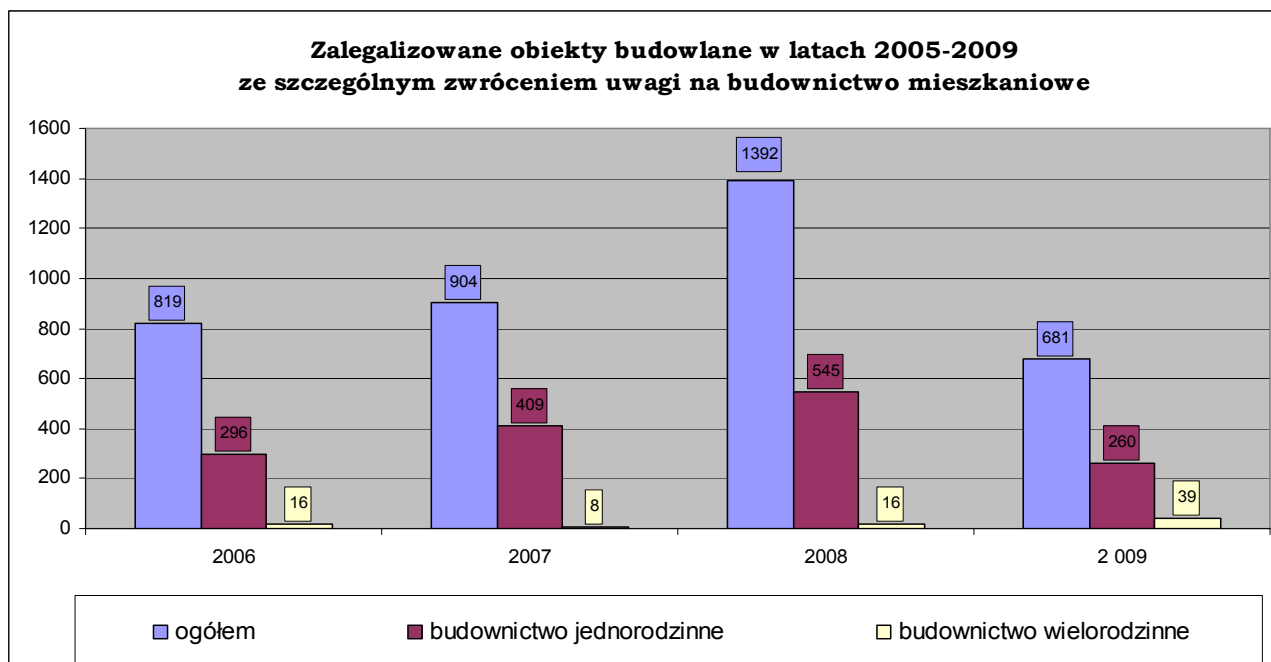
- budynki jednorodzinne o 1%,
- budynki użyteczności publicznej o 27%,
- budynki gospodarczo-inwentarskie o 25%,
- budynki przemysłowe i magazynowe o 24%,
- budowle wodne o 12%,
- obiekty pozostałe o 53%.

Analizując te dane można zauważyć, że mimo ogólnego spadku liczby obiektów oddanych do użytkowania, wzrost nastąpił w kategoriach, których realizacja trwa dłużej niż np. budynków jednorodzinnych i w których zdarzają się nieprzewidziane opóźnienia.

Najwięcej obiektów oddano do użytku w województwie mazowieckim (25 187), najmniej w świętokrzyskim (2646). **W stosunku do roku 2008** tylko w województwie zachodniopomorskim stwierdzono wzrost o 4% liczby obiektów oddanych do użytkowania. W pozostałych 15 województwach odnotowano spadek liczby obiektów oddanych do użytkowania (największy w woj. śląskim – o 31%). **W stosunku do roku 2007** w czterech województwach odnotowano wzrost liczby obiektów (najwyższy w zachodniopomorskim – 11%), w pozostałych 12 województwach wystąpił spadek (najwyższy w kujawsko-pomorskim – 35%).

4. Zalegalizowane obiekty budowlane

Badania dotyczące liczby decyzji legalizujących samowole budowlane prowadzone są od 2006 r. Możliwość doprowadzenia do stanu zgodnego z obowiązującym prawem bez konieczności dokonywania rozbiórki, po wniesieniu odpowiedniej opłaty legalizacyjnej w zależności od kategorii obiektu, dała nowelizacja ustawy - Prawo budowlane, wprowadzona ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o zmianie ustawy - Prawo budowlane oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 718).

W 2009 roku wydano **681 decyzji legalizacyjnych**. Jest to **o 51% mniej** w porównaniu z 2008 r., w którym wydano 1392 takie decyzje i **o 25% mniej** niż w roku 2007, w którym wydano 904 decyzje.

Najwięcej decyzji legalizacyjnych objęło budynki jednorodzinne (260 decyzji), co stanowi 38% wszystkich decyzji legalizacyjnych. Proporcja ta jest mniej więcej stała od kilku lat. W stosunku do 2008 r. (545 decyzji) wystąpił spadek w tym obszarze o 52%. Zalegalizowano również 39 budynków wielorodzinnych i jest to największa ich liczba w tej kategorii od 2006 r., tzn. od momentu zaistnienia możliwości legalizowania samowoli budowlanej (w stosunku do 2008 r., kiedy zalegalizowano 16 takich obiektów, nastąpił wzrost o 144%).

Ponadto zalegalizowano 170 budynków gospodarczych i inwentarskich, 61 budynków przemysłowych i magazynowych oraz 53 budynki użyteczności publicznej, a także 21 budowli wodnych (głównie w woj. kujawsko-pomorskim – 15 obiektów), co w stosunku do roku 2008 stanowi – spadek odpowiednio o 62%; 43%; 56%, a w kategorii budowlane wodne wzrost o 425%.

W stosunku do 2007 r., w którym rozpoczęto faktycznie legalizować samowole budowlane (904 decyzji ogółem) stwierdzono wzrost w obszarach: budynki wielorodzinne o 388%, budowlane wodne o 320%, budynki zamieszkania zbiorowego o 75%, rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne o 29%, budynki przemysłowe i magazynowe o 3%. Spadek zarejestrowano w kategorii: budynki jednorodzinne - o 36%, obiekty infrastruktury transportu - o 80%, budynki gospodarcze – o 38%, budynki użyteczności publicznej – o 9%, obiekty pozostałe – o 17%. Najwięcej decyzji legalizujących wydano w województwie mazowieckim (244 decyzje), co stanowi 36% wszystkich decyzji wydanych w kraju.

Ogółem w latach 2006-2009 w kraju wydano 3796 decyzji legalizujących samowole budowlane. Najwięcej decyzji dotyczyło budynków jednorodzinnych – 40% (1510 decyzji) oraz budynków gospodarczo-inwentarskich – 29% (1090 decyzji). Najwięcej decyzji legalizujących wydano w województwie mazowieckim – 33% (1260 decyzji).

Na liczbę wydanych decyzji legalizujących mają wpływ następujące okoliczności:

- 1) intensywność rozwoju gospodarczego danego terenu w przełożeniu na zakres robót budowlanych z nim związanych,
- 2) liczba „samowoli budowlanych” zaistniałych na tym terenie,
- 3) aktywność właściwych organów nadzoru budowlanego, rzutująca na liczbę wykrywanych „samowoli budowlanych” oraz liczbę wszczynanych postępowań w powyższych sprawach,
- 4) świadomość inwestorów, właścicieli i zarządców obiektów budowlanych, w zakresie przepisów obowiązującego prawa budowlanego oraz możliwości legalizacji „samowoli budowlanych”.

5. Rozbiórki obiektów budowlanych

Problematyka rozbiórek obiektów budowlanych została ujęta w zestawieniach obejmujących: decyzje nakazujące rozbiórkę obiektów, wszczęte postępowania egzekucyjne oraz wykonane rozbiórki. Zebrane dane:

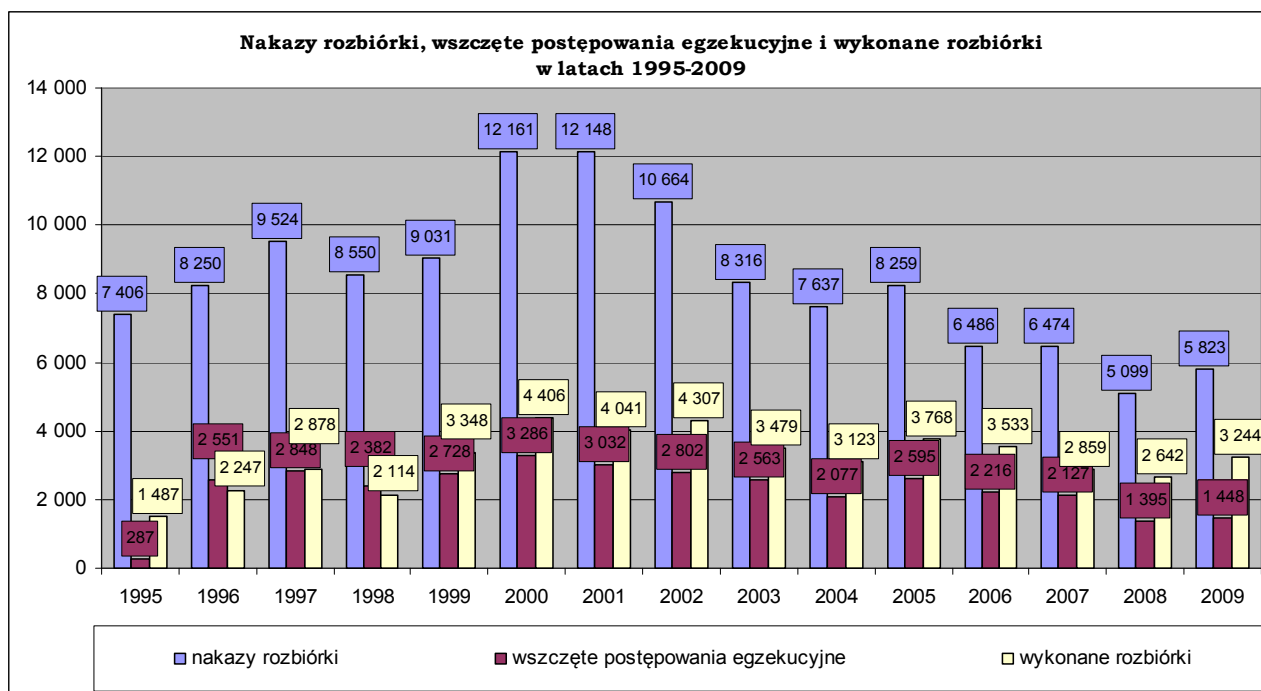
- dostarczają informacji o liczbie rozbiórek i ich strukturze, w podziale na budynki mieszkalne i inne obiekty budowlane,
- są podstawą oceny skuteczności działania w tym zakresie obowiązującej ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (dane o rozbiórkach wykonanych, z podziałem na rozbiórki wykonane przez zobowiązanego oraz w drodze wykonania zastępczego),
- pozwalają ocenić skuteczność działania organów na podstawie różnicy między liczbą wydanych nakazów rozbiórki a liczbą wykonanych rozbiórek,
- mogą być pomocne do oceny stanu zasobów budowlanych w kraju, z uwzględnieniem zasobów mieszkaniowych (dane dotyczące nakazów

rozbiórek orzeczonych ze względu na niewłaściwy stan techniczny budynków),

- rzucają dodatkowe światło na efektywność działania nowego instrumentu weryfikującego nieprawidłowości w zakresie niezgodnego z prawem realizowania robót budowlanych, tj. instytucji legalizacji samowoli budowlanych (*art. 48 i 49 Pb*).

Decyzje nakazujące rozbiórkę wykazane zostały wg określonych przypadków naruszenia przepisów *Prawa budowlanego*:

- 1) budowy bez pozwolenia na budowę (*art. 48*),
- 2) budowy prowadzonej niezgodnie z warunkami pozwolenia (*art. 50a, 51*),
- 3) niewłaściwego utrzymania obiektów budowlanych (*art. 67*).

Od 2001 r., pomimo nieznacznych wahań (*np. wzrostu w 2005 r.*), malała liczba nakazów rozbiórki. Natomiast w 2009 r. odnotowano – w stosunku do roku 2008 – wzrost zarówno liczby wydanych nakazów rozbiórki, jak i rozbiórek wykonanych, a także wszczętych postępowań egzekucyjnych. W stosunku do roku 2007 wydano mniej nakazów i wszczęto mniej postępowań egzekucyjnych, wzrosła natomiast nieco liczba rozbiórek wykonanych (z 2859 w 2007 r. do 3244 w 2009 r.).

Generalnie dane zobrazowane wyżej na wykresie przemawiają na korzyść inwestorów i świadczą o ich coraz lepszej znajomości przepisów prawa budowlanego, jego przestrzegania, jak również o świadomości konsekwencji działań niezgodnych z prawem.

Nakazy rozbiórki w 2009 r.

W 2009 r. wydano ogółem **5823 nakazy rozbiórki**. W porównaniu z 2008 r., w którym wydano 5099 takich nakazów, ich liczba wzrosła o 14%, a w porównaniu z rokiem 2007 (6474 nakazy) zmalała o 10%. W poszczególnych obszarach odnotowano następujące zmiany:

- liczba nakazów spowodowanych samowolami budowlanymi, tj. budowy bez pozwolenia (*3239 decyzji*) **wzrosła o 26% w stosunku do 2008 r.** (*2573 decyzji*) i **zmaląa o 7% w stosunku do 2007 r.** (*3461 decyzji*) - i stanowi 56% ogólnej liczby wydanych nakazów,
- liczba nakazów spowodowanych prowadzeniem budów niezgodnie z warunkami pozwolenia na budowę (962 nakazy) **wzrosła** o 4% w stosunku do 2008 r. (*926*

decyzji) a **zmaląa o 11%** w stosunku do roku 2007 (1086 decyzji) i stanowi 16,5% ogólnej liczby wydanych nakazów,

- liczba nakazów spowodowanych niewłaściwym utrzymaniem obiektów budowlanych (1622 decyzje) **wzrosła o 1%** w stosunku do roku 2008 (1600 decyzji), a **zmaląa o 16%** w stosunku do 2007 r. (1921 decyzji) i stanowi 28% ogólnej liczby wydanych nakazów.

W 2009 r. **najwięcej** nakazów rozbiórek wydano w województwie mazowieckim (772), **najmniej** w województwie opolskim (101). W porównaniu do 2008 r., w trzech województwach zanotowano **spadek** liczby nakazów rozbiórki – największy w województwie kujawsko-pomorskim (20%), natomiast w pozostałych trzynastu województwach **wzrost** – największy w zachodniopomorskim (55%).

W porównaniu do roku 2007 w pięciu województwach zanotowano **wzrost** liczby nakazów, największy w woj. mazowieckim – 34%, a **spadek** w jedenastu pozostałych, największy w woj. małopolskim – 35%.

W 2009 r. **dla budynków mieszkalnych** wydano nakazy rozbiórki orzeczone z tytułu:

- 1) samowoli budowlanej (art. 48) w liczbie 361 nakazów, co stanowi 6% ogólnej liczby wydanych nakazów,
- 2) realizacji budowy niezgodnie z warunkami pozwolenia (art. 50a i 51) w liczbie 323 nakazów rozbiórki, co stanowi 5,5% ogólnej liczby wydanych nakazów,
- 3) niewłaściwego utrzymania obiektów budowlanych (art. 67) w liczbie 556 nakazów, co stanowi 9,5% ogólnej liczby wydanych nakazów.

Rozbiórki wykonane w 2009 r.

W 2009 r. **wykonano ogółem 3244 rozbiórki**, orzeczone z tytułu:

- samowoli budowlanej (art. 48) w liczbie 2078 rozbiórek, co stanowi 64% ogólnej liczby wykonanych rozbiórek,
- realizacji budowy niezgodnie z warunkami pozwolenia (art. 50a i 51) w liczbie 252 rozbiórek, co stanowi 8% ogólnej liczby wykonanych rozbiórek,
- niewłaściwego utrzymania obiektów budowlanych (art. 67) w liczbie 914 rozbiórek, co stanowi 28% ogólnej liczby wykonanych rozbiórek.

Liczba **rozbiórek wykonanych** w 2009 r. (3244) była ogółem większa o 23% od wykonanych w 2008 r. (2642), z tym że:

- wzrosła o 37% liczba rozbiórek spowodowanych samowolami budowlanymi tj. budowy bez pozwolenia (z 1516 w 2008 r. do 2078 w 2009),
- wzrosła o 2% liczba rozbiórek spowodowanych prowadzeniem budów niezgodnie z warunkami pozwolenia na budowę (z 248 w 2008 r. do 252 w 2009 r.),
- wzrosła o 4% liczba rozbiórek spowodowanych niewłaściwym utrzymaniem obiektów budowlanych (z 878 w 2008 r. do 914 w 2009 r.).

W porównaniu z 2007 r. (2808) liczba rozbiórek ogółem wzrosła o 13%, z tym że:

- wzrosła o 24% liczba rozbiórek spowodowanych samowolami budowlanymi tj. budowy bez pozwolenia (z 1682 w 2007 r. do 2078 w 2009 r.),
- wzrosła o 26% liczba rozbiórek spowodowanych prowadzeniem budów niezgodnie z warunkami pozwolenia na budowę (z 200 w 2007 r. do 252 w 2009 r.),
- zmaląa o 6% liczba rozbiórek spowodowanych niewłaściwym utrzymaniem obiektów budowlanych (z 977 w 2007 r. do 914 w 2009 r.).

Struktura nakazów rozbiórki wykonanych w 2009 r., ze względu **na sposób ich wykonania**, przedstawia się następująco:

- rozbiórki wykonane przez podmiot zobowiązany w liczbie 3190 rozbiórek, stanowią 98% ogólnej liczby rozbiórek (*nastąpił wzrost o 24% w stosunku do 2008 r. oraz wzrost o 14% w stosunku do roku 2007*),
- rozbiórki wykonane w drodze wykonania zastępczego w liczbie 54 rozbiórek, co stanowi 1,6 % ogólnej liczby wykonanych rozbiórek (*nastąpił spadek o 11% w stosunku do 2008 r. oraz wzrost o 6% w stosunku do roku 2007*).

W 2009 r. **najwięcej** rozbiórek wykonano w województwie mazowieckim (359), **najmniej** w opolskim (56). W porównaniu do 2008 r., w czterech województwach zanotowano spadek liczby wykonanych rozbiórek - największy w województwie opolskim (24%), natomiast w dwunastu województwach wzrost – największy w województwie małopolskim (126%). W porównaniu z 2007 r., w czterech województwach nastąpił spadek liczby wykonanych rozbiórek, największy w woj. lubuskim (44%), w pozostałych dwunastu – wzrost, największy w woj. kujawsko-pomorskim (75%).

W 2009 r. wykonano 177 **rozbiórek budynków mieszkalnych**, w tym:

- 50 z tytułu samowoli budowlanej (*art. 48*), co stanowi 1,5% ogólnej liczby wykonanych rozbiórek,
- 13 z tytułu realizacji budowy niezgodnie z warunkami pozwolenia (*art. 50a i 51*), co stanowi 0,4% ogólnej liczby wykonanych rozbiórek,
- 114 z tytułu niewłaściwego utrzymania obiektów budowlanych (*art. 67*), co stanowi 3,5 % ogólnej liczby wykonanych rozbiórek.

Wszczęte postępowania egzekucyjne w 2009 r.

W 2009 r. wszczęto **1448 postępowań egzekucyjnych**, co stanowi niewielki wzrost o 4% w stosunku do 2008 r. (*1395 postępowań*) oraz spadek o 32% w stosunku do roku 2007 (*2127 postępowań*).

Struktura postępowań administracyjnych wszczętych w 2009 r., wg podstawy prawnej, przedstawia się następująco:

- 1) z tytułu samowoli budowlanej (*art. 48*) - 834 postępowań, co stanowi 57,5% ogólnej liczby postępowań (*nastąpił wzrost o 6% w stosunku do 2008 r. i spadek o 26% w stosunku do roku 2007*),
- 2) z tytułu realizacji budowy niezgodnie z warunkami pozwolenia (*art. 50a i 51*) – 182 postępowań, co stanowi 13% ogólnej liczby postępowań (*nastąpił spadek o 16% w stosunku do 2008 r. i spadek o 46% w stosunku do 2007 r.*),
- 3) z tytułu niewłaściwego utrzymania obiektów budowlanych (*art. 67*) – 432 postępowania, co stanowi 30% ogólnej liczby postępowań wszczętych (*nastąpił wzrost o 10% w stosunku do 2008 r. i spadek o 35% w stosunku do 2007 r.*).

Największą liczbę postępowań egzekucyjnych wszczęto w województwie mazowieckim (199), najmniejszą w opolskim (2).

6. PODSUMOWANIE

Wyniki badań ruchu budowlanego w 2009 r. pozwalają na następujące stwierdzenia:

- 1) Nastąpił spadek liczby wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę w stosunku do 2008 r. (o 9%, czyli o 21 107 decyzji) i 2007 r. (o 8%, czyli o 17 859 decyzji). Tendencja wzrostowa, utrzymująca się od 2005 r. do 2008 r., została zahamowana prawdopodobnie przez kryzys gospodarczy.
- 2) Minimalny wzrost liczby pozwoleń na budowę zaobserwowano jedynie w kategorii budowli wodnych, budynków użyteczności publicznej i infrastruktury transportu, czyli w obszarach finansowanych głównie ze środków publicznych wspomaganych funduszami unijnymi i częściowo przez duże firmy. Natomiast liczba pozwoleń wydanych dla budynków wielorodzinnych (wynosząca 2 790) zmalała w stosunku do 2008 r. o 21% (czyli o 746), w stosunku do 2007 r. – o 32% (czyli o 1 325). Liczba pozwoleń dla budynków jednorodzinnych (wynosząca 96 032) zmalała w stosunku do 2008 r. o 12% (czyli o 13 087), w stosunku do 2007 r. – o 8% (czyli o 8 725). Liczba pozwoleń dla budynków przemysłowych i magazynowych (wynosząca 5 220) spadła w stosunku do roku 2008 o 16% (czyli o 980), w stosunku do 2007 r. – o 24% (czyli o 1 691).
- 3) W porównaniu z rokiem 2008 i 2007 nastąpił także spadek ogólnej liczby obiektów przekazywanych do użytkowania – odpowiednio o 15% (czyli o 25 954 obiektów) i 13% (czyli o 21 570 obiektów). Z analizy poszczególnych obszarów budownictwa wynika, że nieznaczny wzrost zanotowano jedynie w obszarach, gdzie realizowane są inwestycje wieloletnie.
- 4) Zmalała ogólna liczba zalegalizowanych obiektów budowlanych (wynosząca 681) - w porównaniu z 2008 r. o 51% (czyli o 711), z rokiem 2007 – o 25% (czyli o 223). Tym niemniej, w niektórych kategoriach zanotowano wzrost liczby legalizacji, np. w 2009 r. kilkakrotnie więcej zalegalizowano budowli wodnych (21) w stosunku do 2007 r. (czyli więcej o 16) i 2008 r. (czyli więcej o 17).
- 5) W 2009 r., w stosunku do 2008 r., wzrosła o 14% (czyli o 724) liczba nakazów rozbiórek (w 2009 r. wydano 5823 nakazów, 2008 r. - 5099 nakazów), lecz w porównaniu do 2007 r. (kiedy wydano 6 474 nakazów) odnotowuje się spadek o 10% (czyli o 651). Tendencja spadkowa zauważana jest począwszy od 2000 r. z wyjątkiem pewnego wzrostu w 2005 r.
- 6) W roku 2009 rozpoczęto zbieranie informacji o decyzjach – zezwoleniach na realizację inwestycji drogowych – wydawanych na podstawie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych. Przyszła analiza gromadzonych danych pozwoli ocenić skuteczność działania tej ustawy oraz – pośrednio – rozwój infrastruktury drogowej w poszczególnych regionach kraju.

